

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea nr. 176 din 12 iulie 2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.238-242, art.672), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 6 se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Sedimentele solide (nisip, prundiș, pietriș, pietre) obținute în urma efectuării lucrărilor de amenajare și menținere (întreținere, curățire) a șenalului navigabil vor fi restituite obligatoriu în amonteale râurilor sau fluviilor.

(6) Comercializarea sedimentelor solide indicate la alineatul (5), extrase din albia minoră a râurilor sau fluviilor, este interzisă.”

2. La articolul 37, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Toate lucrările pe căile navigabile interne vor fi efectuate în afara perioadei de prohibiție a pescuitului.”

Articolul II. – Articolul 228 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

în titlu și în partea dispozitivă, cuvintele „cerințelor de” se substituie cu cuvintele „cerințelor de folosire și”;

în partea dispozitivă:

sintagma „zăcămintelor minerale” se substituie cu sintagma „zăcămintelor de substanțe minerale utile”;

se completează cu litera „a¹)” cu următorul cuprins:

„a¹) distrugerea albiei minore a râurilor, cuvetelor lacurilor, iazurilor și lacurilor de acumulare”.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat pentru a exclude impactul negativ asupra mediului al lucrărilor de amenajare și menținere a șenalului navigabil pe căile navigabile interne. Scopul proiectului este de a asigura dezvoltarea transportului naval intern fără a distruge ecosistemele râurilor.

Proiectul prevede completarea art. 6 și art. 37 din Legea nr. 176 din 12 iulie 2013 cu privire la transportul naval intern al Republicii Moldova și completarea art. 228 din Codul penal.

Cuprinsul actual al textului Legii cu privire la transportul naval intern al Republicii Moldova nu conține prevederi referitor la utilizarea sedimentelor solide (nisip, prundiș, pietriș, pietre) dobândite din albia minoră a râurilor în rezultatul efectuării lucrărilor de amenajare și menținere a șenalului navigabil. Până în prezent aceste sedimente au fost extrase cu scopul comercializării de către diferite persoane fizice și juridice (fapt demonstrat prin procese verbale întocmite de către Serviciul Piscicol și Inspectoratul Ecologic de Stat), în pofida faptului că alte acte legislative prevăd interzicerea extragerii (Legea nr. 440 din 27.04.1995 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, Legea nr. 149 din 8.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura).

Persoanele fizice și juridice, sub pretextul curățirii șenalului navigabil (dimensiunile garantate ale căruia încă nu sunt stabilite) au extras ilegal și au comercializat nisip și prundiș din albia minoră a râurilor. Totodată, nu s-a dus evidența volumului nisipului și prundișului extras și nici adâncimea de la care acestea au fost extrase. Astfel, nu este posibilă determinarea prejudiciului real adus ecosistemelor râurilor, dar și economiei țării prin comercializarea substanțelor solide extrase ilegal.

Mai mult ca atât, aceste lucrări de „curățire” a șenalului navigabil au fost efectuate în locuri unde nu există porturi (chei) și unde nu are loc navigația. Aceste acțiuni ilegale au provocat prejudicii irecuperabile ecosistemelor râului Prut și fluviului Nistru, au afectat negativ calitatea apei, diversitatea resurselor biologice și capacitatea de autoepurare a apelor (Nistrul fiind sursa principală de alimentare cu apă a mun. Chișinău și o parte a regiunii Odesa), de asemenea au micșorat considerabil suprafețele boiștelor (zonele de depunere a icrelor de pești). În perioada anilor 2002-2014, conform proceselor verbale întocmite de către Serviciul Piscicol, prejudiciul calculat doar pentru resursele piscicole a constituit peste 2 mln. lei, iar volumul de substanțe solide extrase depășește 250 mii m³. La data de 30.09.2015, ca rezultat al controlului efectuat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, s-a depistat că Î.S. „Portul Fluvial Ungheni” a extras ilicit 1850m³ de nisip din râul Prut în regiunea s. Semeni, prejudiciul calculat fiind de 369075lei.

De asemenea, extragerea nisipului și prundișului a intensificat procesele geomorfologice de distrugere a albiei minore și de erodare a malurilor.

Un alt factor diminuant pe fluviul Nistru și râul Prut este prezența nodurilor hidroelectrice Novodnestrovsk și Dubăsari (fluviul Nistru) și Costești-Stânca (râul Prut). Aceste construcții au un impactiv semnificativ asupra regimului hidrologic al râurilor și au provocat o reducere semnificativă a suspensiilor naturale în apă. Nistrul medial și cel inferior, precum și Prutul în aval de barajul Costești-Stânca, sunt separate complet de sectoarele râurilor din zonele muntoase, astfel completarea râurilor cu sedimente de nisip, pietriș și nisip-prundiș se face doar prin contribuția afluenților în aval de nodurile hidroelectrice și este una nesemnificativă.

Astfel, este inadmisibilă extragerea nerambursabilă a sedimentelor solide din albia minoră a râurilor. Proiectul propune ca acestea să fie restituite râurilor, ceea ce va facilita mărirea suprafețelor boiștelor pentru reproducerea peștilor. Astfel de lucrări se practică și în țările

europene precum Germania și Austria, care depozitează sedimentele solide extrase din albia minoră a Dunării, ca rezultat al menținerii șenalului navigabil, în alte sectoare ale Dunării în conformitate cu propunerile instituțiilor științifice în domeniu.

De menționat și faptul că, prima avertizare privind impactul negativ al extragerii nerambursabile a nisipului și prundișului din albia fluviului Nistru a fost emisă de către savanții Institutului de Geografie al Academiei de Științe a URSS la începutul anilor '80 a secolului trecut. Aceasta se datora faptului că, extragerea sedimentelor era atât de intensivă încât exista pericolul distrugerii albiei râului. Mai mult ca atât, conform datelor aceleiași instituții, sub albia Nistrului există fisuri tectonice și în cazul continuării lucrărilor de extragere, există riscul provocării unor procese cu impact negativ. Astfel, în anul 1986 a fost adoptată Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM nr. 322 din 29.09.1986 cu privire la măsurile de protecție a Nistrului, care a interzis extragerea nisipului din albia minoră a râului. În prezent sub pretextul „curățirii” șenalului navigabil au loc extrageri ilicite de nisip și prundiș, care ulterior sunt vândute.

La data de 17.10.2014, Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei de Științe a Moldovei a organizat Seminarul științific „Influența extragerii nisipului și prundișului asupra stării ecologice a râurilor”. În urma prezentării rapoartelor, propunerilor și comentariilor pe marginea subiectului seminarului, s-a decis „de aplicat integral, fără excepții, interdicția privind extragerea prundișului și nisipului din albia minoră a râurilor”.

De asemenea, proiectul propune și modificarea alin. (5) din articolul 37 al Legii nr. 176 din 12 iulie 2013 cu privire la transportul naval intern al Republicii Moldova. Această modificare se impune prin faptul că, toate lucrările efectuate pe căile navigabile interne în perioada de prohibiție împiedică migrarea, reproducerea și pun în pericol existența populațiilor piscicole. Astfel, Ministerul Mediului nu va fi în stare să coordoneze lucrări care evident vor avea efecte negative ireparabile asupra resurselor piscicole, or misiunea ministerului este de a proteja și conserva biodiversitatea Republicii Moldova.

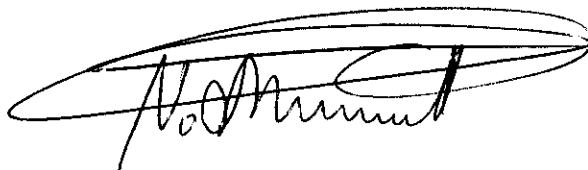
Mai mult ca atât, proiectul propune și completarea Codului penal cu stabilirea pedepsei pentru distrugerea albiei râurilor, cuvetelor lacurilor, iazurilor și a lacurilor de acumulare.

Completarea Codului penal cu pedeapsă pentru distrugerea cuvetelor lacurilor iazurilor și a lacurilor de acumulare, este necesară pentru a impune utilizarea acumulărilor de apă conform destinației, mai ales în ultimii ani, importanța acestora a crescut enorm pentru economie (agricultură) din cauza secetelor persistente. Astfel, completarea este o necesitate pentru a evita cazurile posibile de distrugere a cuvetelor acumulărilor de apă. Or, completarea legislației se face pentru evitarea cazurilor care au un impact negativ asupra mediului. Distrugerea cuvetelor acumulărilor de apă nu se referă și la lucrările de decolmatăre a acestora, care sunt benefice pentru mediu.

În contextul celor expuse, aprobarea proiectului va asigura dezvoltarea transportului naval fără a aduce prejudicii irecuperabile ecosistemelor râurilor și va elimina posibilitatea coruperii acestui domeniu.

Aprobarea și implementarea proiectului de lege va necesita cheltuieli financiare pe termen lung din bugetul de stat pentru amenajarea șenalului navigabil; pentru menținerea ulterioară a șenalului navigabil vor fi necesare cheltuieli financiare mult mai mici. Totodată, aceste cheltuieli sunt incomparabile cu beneficiile care sunt aduse de către nisipul și prundișul din albiile Prutului și Nistrului.

Ministru

Valeriu MUNTEANU